

Innspill fra TINE SA til jordbruksforhandlingene 2022

Hovedpunkter

I Norge har vi gode forutsetninger for å dyrke gras på inn- og utmark. Norske melkekyr omdanner ressurser, som for oss er ufordøelige, til fullverdig sunn, trygg og god mat. Dette nyter norske forbrukere godt av hver dag hele året. I tillegg bidrar melk og meierivirksomhet til stor verdiskaping og mange arbeidsplasser, både i og utenfor egen næring. Det skapes 2,4 årsverk utenfor hver eneste av gårdene våre. Vi skaper totalt nesten 26.000 arbeidsplasser og nesten 23 milliarder i verdiskapende ringvirkninger. Norsk melkeproduksjon er en viktig næring for Norge. Det er avgjørende, både for matproduksjon og matsikkerhet i Norge, og for bruk av og bosetning i hele landet, å sikre norsk melkeproduksjon i hele landet. Dette krever politisk vilje og budsjettvirkemidler til struktur, distrikt og investeringer. Melk må gis hovedprioritet i årets oppgjør.

Nå opplever norske melkebønder stor kostnadsvekst på innsatsfaktorer til alle deler av sin produksjon. Summen av kostnadsveksten er av en slik størrelse at det ikke er forsvarlig for fortsatt norsk melkeproduksjon å hente all kostnadsdekning og inntektsvekst i markedet. På toppen av dette kommer nå siste tids uro og usikkerhet i verden. Usikkerhet bidrar til ekstraordinær kostnadsvekst. Ekstraordinære kostnader må kompenseres med ekstraordinære midler.

De siste fem årene har norsk melkeproduksjon vært preget av at utfasing av eksport og raskt økende import sammen har satt volumene under press. For å motvirke dette har en vært svært varsom med målprisøkninger. Det siste året har imidlertid kostnadene i næringa steget kraftig. Kostnadsveksten er per nå vesentlig større enn ordinær prisvekst, og vi ser hverken tegn til at kostnadene vil gå raskt ned igjen, eller at de vil gå ned igjen til samme nivå. Det er derfor nødvendig med en høyere prisvekst enn på lenge, samtidig som vi fremdeles må tenke langsiktig på norsk melks konkurransekraft.

Norsk volum er, tross siste tids økende råvarepriser i verden, fortsatt under press. Importen av meieriprodukt øker, og forbruket av drikkemelk faller. Marked er fortsatt en minimumsfaktor for norsk melkeproduksjon. Koronapandemien ga oss en midlertidig volumvekst, men vi ser allerede nå et betydelig fall i markedet. Med tanke på smitte og restriksjoner forventer vi en videre normalisering av samfunnet på dette området og at etterspørselen etter norsk melk derfor faller i 2022. Lavere volum å fordele faste kostnader på vil gi tap av konkurransekraft for norsk melk.

Dette begrenser hvor mye av inntektsgapet vi kan lukke gjennom markedet uten å tape konkurransekraft og ytterligere volum. Kraftig økning i målpris vil også gi dyrere mat til norske forbrukere. Det er derfor i år et særlig behov for målrettede tiltak også utover økt målpris for å styrke økonomien i norsk melkeproduksjon. Vi trenger et bredt sett med tiltak. Vi trenger aktive kostnadsreducerende tiltak, RÅK-støtte og budsjettstøtte. TINE vil ha melkeproduksjon i hele landet. Det gir god utnyttelse av ressurser, god beredskap, og det er grunnlaget for spredt bosetning. For å klare det trenger vi, i tillegg til økt målpris, politikk og budsjettmidler til

struktur- og distriktsprofil og investering. Pris vil aldri alene kunne sikre god fordeling og melkeproduksjon i hele landet.

Vi må derfor gjøre det vi kan for å løfte norsk melkeproduksjon. Jordbruksoppgjøret 2022 må både kompensere for den kraftige kostnadsveksten i næringa, redusere inntektsgapet i forhold til andre grupper og sikre langsiktig konkurransekraft for norsk melkeproduksjon. Dette vil kreve en kombinasjon av økte målpriser, betydelig økning i budsjettstøtte og kostnadsreducerende tiltak i hele verdikjeden.

I denne ekstraordinære situasjonen må det i tillegg gis rom for endringer i avtaleperioden hvis situasjonen utvikler seg vesentlig ulikt utgangspunktet for forhandlingene.

Norsk melkeproduksjon står i en krevende situasjon, men TINE ser også muligheter. TINE tror på norsk melkeproduksjon og arbeider for at denne både skal bli så sirkulær som mulig og at den fortsatt skal være bærebjelken i norsk landbruk og levende bygder over hele landet. Vi er 8.700 bønder og 5.200 ansatte som ønsker å produsere mat på norske ressurser. Og vi kan, bare det blir lagt til rette for det. Faglagene og staten har i årets jordbruksoppgjør en unik mulighet til å styrke norsk melkeproduksjon.

Oppsummert:

- Ekstraordinære kostnader må dekkes med ekstraordinære midler.
- For å opprettholde konkurransekrafta til norsk melk bør målprisen på melk følge kostnads- og prisutviklingen til konkurrerende produkt. TINE anbefaler at målprisen for melk økes med 36 øre/liter.
- Vi ønsker et landbruk i hele landet, det krever politisk vilje og budsjettvirkemidler til struktur, distrikt og investeringer.
- Nesten 30% (over 400 millioner liter) av melka nyttes til RÅK-produkter med dårlig importvern. RÅK-ordningen må styrkes for å opprettholde norsk volum.
- Melka bærer betydelig politiske kostnader. De konkurransepolitiske virkemidlene i PU utgjør over 12 øre per liter produsert melk i Norge.
- Kvotekostnaden bør reduseres og samsvaret mellom det å eie kvote og det å produsere melk bedres.
- TINE prioriterer arbeid med bærekraft i hele verdikjeden. Dette er et langsiktig og omfattende arbeid, og vi trenger positive virkemidler for å sikre tempo og oppslutning.
- I likhet med resten av norsk landbruk har melkegeitholdet store utfordringer. Det er derfor viktig å også bruke virkemidler som treffer melkegeitholdet i årets oppgjør.

Kostnader

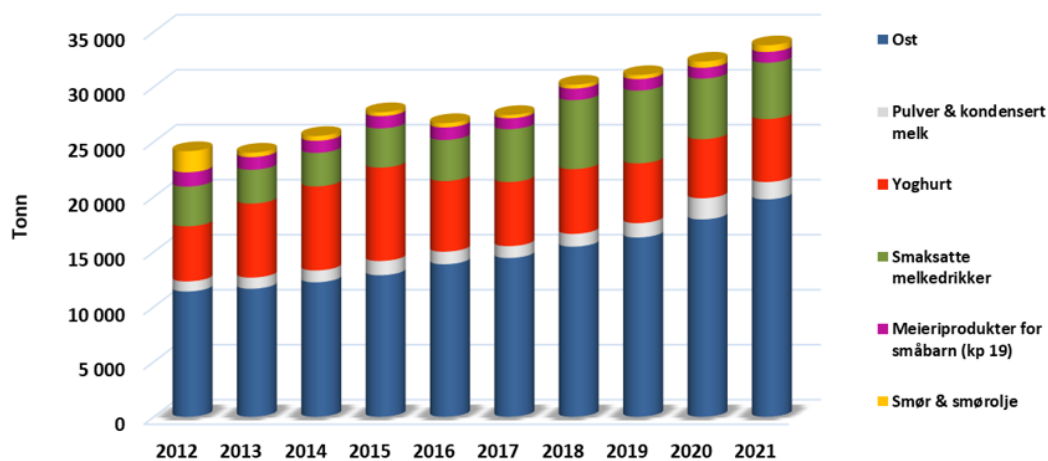
Staten og faglagene har i inneværende avtaleperiode blitt enige om flere tiltak for å kompensere ekstraordinære kostnader. I etterkant har kostnadene økt ytterligere. TINE har en klar forventning om at staten og faglagene viderefører denne praksisen. Ytterligere ekstraordinære kostnader må dekkes med ekstraordinære budsjettmidler.

Målpris og budsjettmidler

Muligheter i markedet

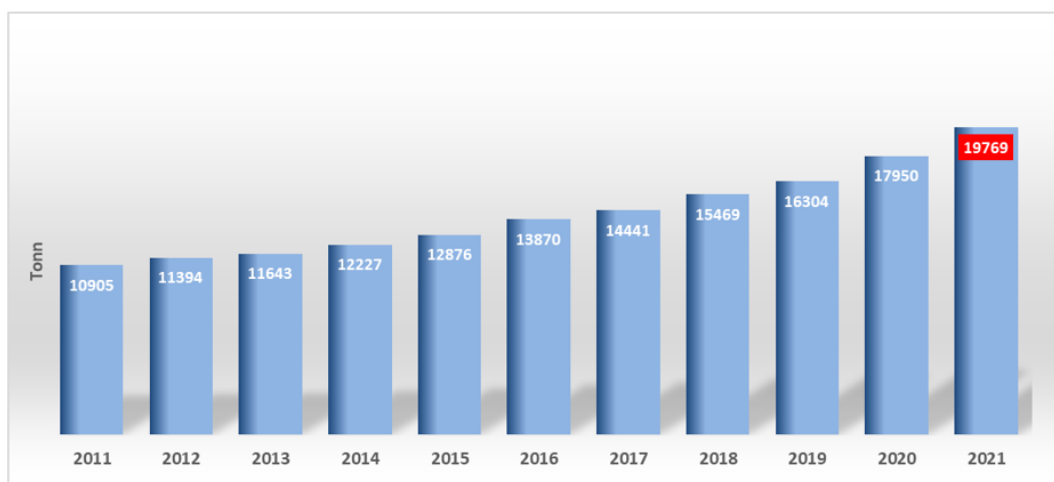
De internasjonale prisene på melk og meieriprodukt har økt betydelig siste halvår. Tidligere har vi sett at prisene har gått raskt ned igjen. Denne gangen vurderer de fleste analyser det som sannsynlig at prisene vil holde seg relativt høye gjennom 2022 for deretter å falle noe tilbake. Isolert sett innebærer dette på kort sikt en styrket konkurransekraft for norsk melk. Til tross for dette ser vi en fortsatt vekst i import av meieriprodukt.

Importutvikling siste 10 år for viktige meierikategorier

Importvekst for ost gjennom mange år

Nær dobling på 10 år

Vi forventer videre at prisen på norske matvarer og alkoholfrie drikkevarer det kommende året vil stige noe mer enn KPI og vurderer en samlet prisstigning på våre viktigste konkurranseflater på 3-5%. Dette innebærer isolert sett at målpris på melk kan økes tilsvarende per liter med liten risiko for betydelig tap av konkurransekraft.

Prognosene for gjennomsnittlig fettinnhold i melka i 2022 er forventet å ligge på dagens nivå.

Vedvarende uro og usikkerhet rundt internasjonale priser på melk og meieriprodukt gjør at en prisvekst på ytterligere 2-3% kan gjennomføres med moderat risiko for betydelig tap av konkurransekraft i kommende avtaleperiode.

Prisvekst utover dette representerer en stor risiko for betydelig tap av konkurransekraft. Dette vil kunne medføre framtidige fall i melkevolum.

Anbefaling målpris

Under disse forutsetningene anbefaler TINE at målprisen for melk økes med 36 øre/liter. Økningen forutsetter en vesentlig styrking av bevilgning til RÅK-støtte for å unngå økt import av bearbeidede produkt. Gitt en slik styrking er vår vurdering at målprisøkning i dette intervallet kan gjennomføres med moderat risiko for tap av konkurransekraft og framtidig volumtap.

Ordningen med råvarepriskompensasjon (RÅK-ordningen)

RÅK-ordningen er svært viktig for avsetningen av norskproduserte jordbruksråvarer, og spesielt melk og meieriprodukter. Ordningen treffer isolert sett ikke melkeprodusenten direkte, men den gjør at norskproduserte jordbruksråvarer og norsk foredlingsindustri kan konkurrere med importerte jordbruksråvarer og importerte ferdigvarer i et marked preget av sterk og stigende konkurranse. Slik er den et viktig landbruks- og distriktpolitisk virkemiddel som på en gang gir positive ringvirkninger for bønder, varemottakere og viderefordelingsindustri i Norge. 1 krone i økt tilskudd gir mer enn 1 krone i økt verdiskapning.

Dessverre ser vi at situasjonen også for RÅK har en negativ utvikling, der import spiser av muligheten for norsk næringsmiddelindustri og norske bønder sin mulighet til å produsere i Norge. Ordningen med råvarekompensasjon må derfor styrkes. Det blir viktig å gjennomføre utvidelser med nye kategorier på ferdigvarelista, slik at vi sikrer avsetning for mest mulig norskprodusert melk.

Kostnadsreduksjoner

Melka bærer i dag store politiske kostnader. Mange av disse har vært en hensiktsmessig måte for felleskapet av norske bønder å bidra til oppfyllelse av politiske mål, men dagens situasjon gjør at dette ikke kan videreføres på samme måte. Situasjonen i og rundt Norge gir behov for at en større del av melkeprisen går direkte til bonden. Det må derfor arbeides med både å fjerne kostnader fra verdikjeden og å flytte kostnader som i dag belaster melkeprisen over på budsjett.

Prisutjevningsordningen for melk

Prisutjevningsordningen er et svært viktig instrument for å sikre melkeproduksjon og anlegg i hele landet. Nedgangen i salget av hvit drikkemelk gjør at tilfanget av penger inn i PU-ordningen reduseres betydelig. Den prognoserte nedgangen i salget av drikkemelk kommende år utgjør alene 20-30 millioner kroner i reduserte inntekter. Dette forsterker behovet for raskt å fjerne kostnader fra prisutjevningsordningen. TINE har i flere år argumentert for å fjerne de

konkurransopolitiske tiltakene. Vi er glade for at regjeringen har satt et klart mål om utfasing av disse. Dette er nå viktigere enn noen gang. TINE viser til at varslet avslag på distribusjonstilskudd allerede er hensyntatt i dagens satser ved den likviditetsnedbyggingen en har lagt til grunn for gjeldende satser og at de øvrige ordningene vil vurderes i løpet av 2022 med endring fra 2023, og slik ikke vil få effekt på kommende avtaleår.

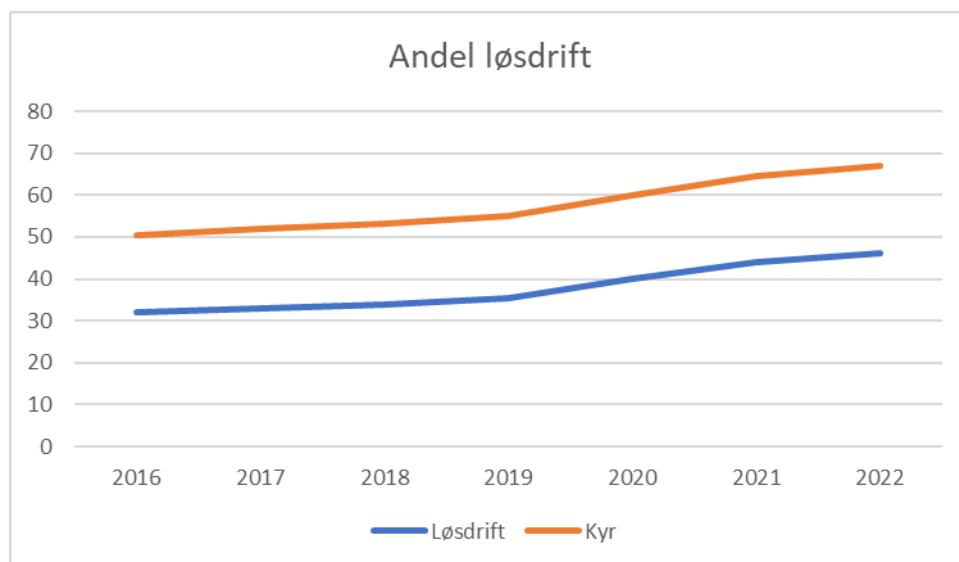
Vi opplever nå en betydelig vekst i kostnader til innfrakt av melk. Uro og usikkerhet gjør det vanskelig å se både hvor lenge dette vil vare og hvor stor kostnadsveksten på kort og lang sikt blir. Bare i løpet av de siste månedene er våre estimat for innfraktkostnader økt med 30 millioner kroner.

Det vi ser allerede i dag er en kostnadsvekst av en slik størrelse at det alene vil påvirke utbetalt melkepris til bøndene. Dette vil slik motvirke en del av effekten av økning i målpris i årets oppgjør.

For å unngå at økt målpris spises opp av kostnadsvekst knyttet til råvarehåndtering foreslår TINE at innfraktdelen av PU-ordningen styrkes med tilførsel av budsjettmidler. Slik det ser ut nå, er det for 2022 behov for tilførsel av minst 30 millioner kroner til kostnadsdekning alene. Budsjettmidler utover dette vil gjøre at målpris kan økes med 1 øre pr 15 millioner kroner i kostnadsoverføring fra PU til budsjett uten svekkelse av norsk melks konkurransekraft.

Investeringsvirkemiddel

Løsdriftskravet for gjenværende båsfjøs ble ved jordbruksforhandlingene 2016 utsatt fra 2024 til 2034. Oversikten under viser at det fortsatt er en stor andel båsfjøs. Det er viktig for TINE og norsk melkeproduksjon at så mange som mulig av disse gårdsbrukene velger å fornye sitt driftsapparat og bli med videre som melkeprodusenter. Oversikten under viser også andel av dyra og andel av besetningene fordelt på båsfjøs og løsdriftsfjøs. 67% av kyrne er nå oppstallet i løsdrift. Andelen går stadig oppover, men utviklingstakten er for lav til å få alle med over innen kravet om 100% i løsdrift inntreffer i 2034.

For å nå kommende krav knyttet til dyrevelferd og samtidig sikre melkeproduksjon i hele landet er det behov for å øke investeringstakten. TINE ber derfor om at melkeproduksjon prioriteres med økte investeringsmidler for å sikre det langsiktige behovet for å tilpasse seg til framtidens krav til effektivitet, dyrevelferd og sirkulærøkonomi. Både maksimalt tilskudd per bruk og

andelen tilskudd i prosent av godkjent kostnadsoverslag må økes betydelig. Støtten må innrettes slik at gårder i hele landet kan modernisere sitt driftsapparat i tråd med gårdens ressursgrunnlag.

Kraftfôrpris og prisnedskrivning

Prisen på kraftfôr har stor betydning for bondens økonomi. Norske kornprodusenter og kraftfôrindustrien opplever også stor kostnadsvekst. TINE forventer derfor en økning i priser på korn og kraftfôrpris framover. Situasjonen blir ytterligere komplisert av siste tids økte uro og usikkerhet i verden. Prisnedskrivningstilskuddet for korn har stor betydning for bruken av norsk fôrkorn og prisen på kraftfôret. Både direkte, og fordi det styrer prisen på importerte råvarer. I dagens situasjon har ikke norsk melkeproduksjon rom for politisk styrte kostnadsøkninger. TINE ber derfor om at avtalepartene først og fremst sikrer kornøkonomi gjennom arealtilskudd og andre direkte bærekraftfremmende tiltak, og at eventuelle prisstigninger på korn kompenseres gjennom prisnedskrivningstilskudd.

Budsjettprioriteringer

TINE forutsetter at det i tillegg til økt målpris og kostnadskutt er en tydelig prioritering av melk og grovfôrproduksjon i årets jordbruksoppgjør. Verdikjeden er avgjørende for sysselsetting i hele landet. Særnorsk klima og topografi tilsier at en variert bruksstruktur gir best utnyttelse av norske ressurser til produksjon av mat. Et ensidig fokus på uttak i markedet treffer dårlig for små og mellomstore melkebruk. For at også disse skal finne det verdt å produsere sunn, trygg og god mat på norske ressurser, må det brukes flere verktøy enn økt målpris og kostnadskutt.

Struktur- og distriktsprofil sikres best gjennom distrikts-, areal- og dyretillegg. Disse bør ha en innretning som gjør det lønnsomt å basere produksjonen på gårdens naturlige ressursgrunnlag.

Tollvern

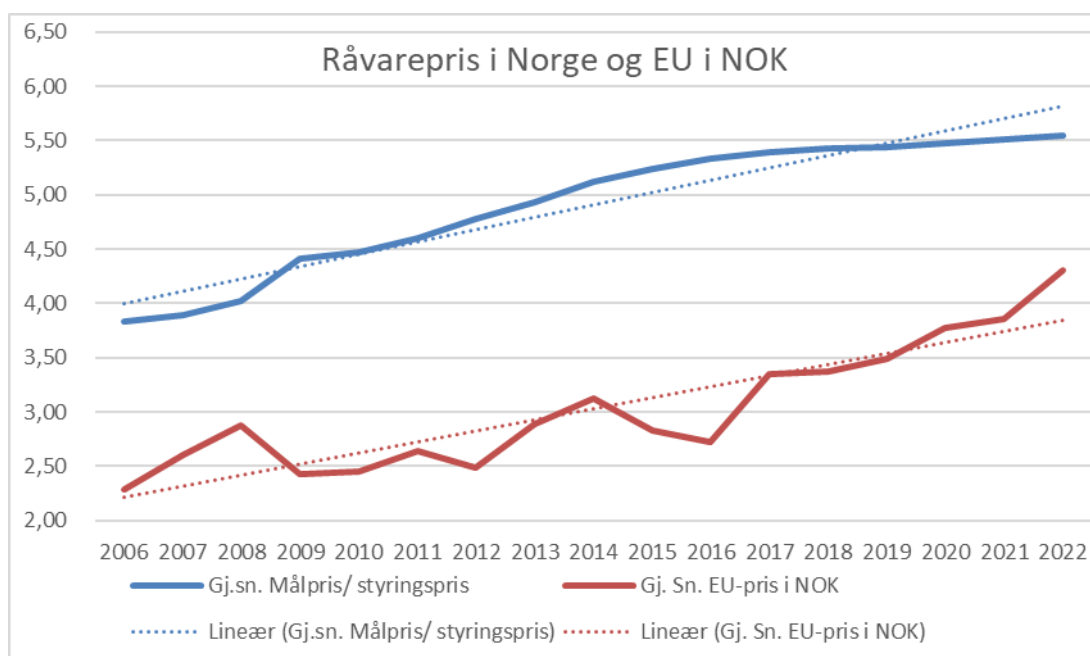
Det er gledelig at regjeringen ønsker å sikre importvernet for norsk jordbruk, både gjennom aktiv bruk av dagens virkemidler og gjennom å sikre at ikke tollvernet blir svekket ved endringer i eksisterende eller nye handelsavtaler.

Kategorien meieriprodukter preges av stor og økende import og økende konkurranse fra andre matvarer, særlig ost og vegetabiliske substitutt. Hoveddelen av importen skjer til full toll og er ikke regulert gjennom kvoter. Nesten 30 % av melkevolumet (over 400 millioner liter) anvendes i RÅK-produkter og andre ferdigvarer med svakt tollvern.

Importveksten legger et tydelig press på volum og pris i det norske markedet.

Tross høyere verdensmarkedpriser og koronapandemien, økte importen av meieriprodukter til Norge kraftig. Se tabell for importvolum og figur for råvarepris i Norge og EU.

Import (tonn)	2020	2021	Endring (%)
Yoghurt naturell	2 622	2 953	13 %
Yoghurt med frukt/smak	2 744	2 770	1 %
Syrnet melk	126	118	-7 %
SMP	903	337	-63 %
Kondensert melk	652	682	5 %
Myse- & melkeproteinpulver	304	490	61 %
Smør og smørrolje	562	605	8 %
Smaksatte melkedrikker	5 519	5 119	-7 %
Erstatningsdrikker av korn og soya	11 555	13 129	14 %
Meieriprodukter for småbarn	978	981	0 %
Erstatningsost	1 573	1 691	8 %
Ost	17 950	19 769	10 %

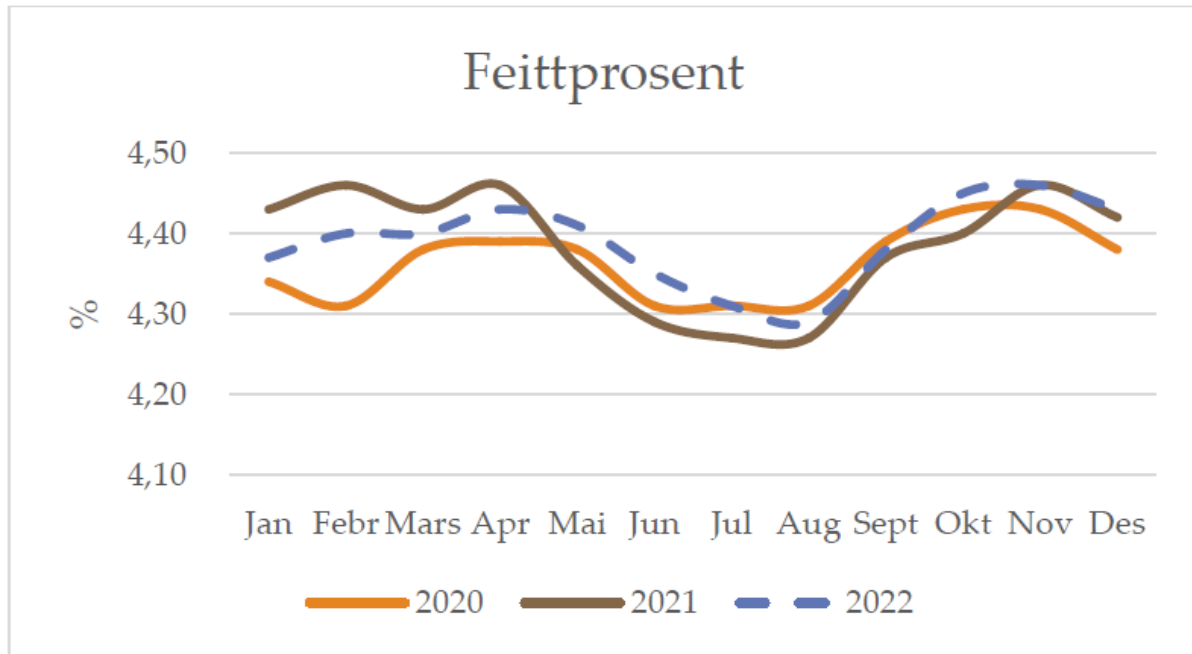

TINE understreker at tollvernet en avgjørende forutsetning for landbruket i Norge slik vi kjenner det i dag. På meierisektoren er de største svakhetene med tollvernet de store tollfrie kvotene sammen med en stor andel import av bearbejdede produkt med lav toll. For å sikre avsetningen av norsk melk og unngå ytterligere importøkninger er det behov for å gjennomgå tollsatsene innenfor deler av meierikapitelet i tolltariffen. Videre er dagens praksis med tildeling av tollfrie kvoter basert på historisk import i seg selv med på å fremme økt import utenfor kvote.

Utvikling av tørrstoffinnholdet i melka

Målprisen er fastsatt som et gjennomsnitt av leveransene innenfor kravspesifikasjonen til tørrstoffinnhold, bakteriologisk og kjemisk kvalitet. Over tid har tørrstoffinnholdet i melka økt. Nåværende målpris ivaretar betaling for dagens gjennomsnittlige tørrstoffinnhold. For 2021 var gjennomsnittlig fettprosent 4,39%. Våre prognoser tilsier per nå samme nivå for fett i 2022. Vi forventer likevel en videre økning i fettinnhold i årene som kommer. Det vil derfor være

naturlig å løfte kravspesifikasjonen, og siden å kompensere dette gjennom økt målpris når økningen i tørrstoff tilsier det. Se figur og tabell under for månedlig variasjon i fettprosent og dagens vindu i kravspesifikasjonen. Dette tilsier at nedre og øvre grense for fett i kumelk bør løftes med 0,1%-poeng.

		Minimum (%)	Maksimum (%)
Kumelk	Fett	3,8	4,4
	Protein	3,1	3,6
Geitemelk	Tørrstoff	10,7	13,5

Øvre prisgrense

Øvre prisgrense for melk er satt 5 % over målpris. Øvre prisgrense legger en begrensning på markedsregulators mulighet til differensiering av noteringsprisen til industrien gjennom året. TINE har også tidligere bedt om en økning av øvre prisgrense. De sterke prisfluktuasjonene i markedene rundt oss synliggjør behovet for større fleksibilitet i prisingen. TINE ber derfor om at øvre prisgrense settes 10 % over målpris.

Produksjonstilpasning gjennom kvoteordningen for melk

Melkebøndernes viktigste verktøy for å tilpasse produksjonen, for slik å balansere tilførselen, er kvoteordningen for melk. Kvoteordningen reduserer overskuddsproblemer og skaper stabilitet og forutsigbarhet i hele verdikjeden. Jordbruksforhandlingene må bidra til å sikre og å videreutvikle denne ordningens legitimitet både blant utøverne i næringa og i samfunnet.

Tall fra Landbruksdirektoratet viser at for 2019 var 19,8 prosent av grunnkvotene utleid, mens tilsvarende tall for 2009 var 2,5%. TINE er særlig opptatt av at det gjennomføres tiltak som bidrar til å sikre kvoteordningen over tid. En utvikling i retning av at en stadig større andel av kvotene eies av personer som ikke lenger driver aktiv melkeproduksjon er med på å svekke

legitimiteten for ordningen, å tappe næringa for penger og å redusere effektiviteten i landbrukspolitikken.

TINE anbefaler at det vurderes tilpasninger i skattereglene slik at disse ikke favoriserer bortleie (bortdisponering) av kvote framfor kjøp/salg. Videre bør det settes en grense for hvor lenge en kvote kan leies ut.

Regelverksendringer på kvoteområdet må i første rekke innrettes mot å gi aktive melkeprodusenter forutsigbarhet. Videre bør slike endringer ha mål om, bedre samsvaret mellom det å eie kvote og det å produsere melk.

Bærekraft

Norge har naturgitte forutsetninger for å bruke grasressurser til produksjon av melk og kjøtt. Det gir god utnyttelse av vårt nasjonale ressursgrunnlag. TINE arbeider med forbedringsløp innen både økonomisk, sosial og miljø/klimamessig bærekraft i vår produksjon.

I industrien erstatter vi stadig fossile drivstoff med mer bærekraftige alternativer, og vi jobber systematisk med emballasje og med å redusere matsvinn i hele verdikjeden. TINE er aktivt med på initiativ knyttet til bruk av husdyrgjødsel i biogass og vi deltar i forskningsarbeid knyttet til metanhemmere. Etter initiativ fra TINE og i dialog med aktører i landbruket har TINE påtatt seg en ledende rolle for kunnskapsbygging om metanhemmere og for et trinnvis løp for redusert utslipp av enterisk metan.

På den enkelte gården setter vi trykk på beregning av status for dyrevelferd og klimabelastning, og med tilhørende rådgiving. Både for å dokumentere status og for å kunne arbeide målrettet med stadig forbedring. For å stimulere til forbedringer ser vi i TINE også på hvordan vi kan belønne de som gjennomfører bærekraftige tiltak.

I et endret klima ser vi at det blir enda viktigere å drive god og tilpasset agronomi for å sikre produksjon av ønsket volum og kvalitet på grovfôret på en bærekraftig måte. For å sikre størst mulig andel norskproduserte råvarer totalt og et bedret sirkulærøkonomisk klimaregnskap bør bruken av norsk grovfôr og andre norske fôrråvarer økes. TINE tar nå grep for å bedre både mengde og kvaliteten på norsk grovfôr. Vi arbeider for at norsk melk produseres på norske ressurser, og at dette skal lønne seg for norske melkeprodusenter. En høy norskandel i fôrgrunnlaget er sentralt for å øke norsk selvforsyning og en bærekraftig utnyttelse av det norske ressursgrunnlaget. Dette kan likevel komme til å utfordre ytelse og økonomi på det enkelte bruk.

Arbeidet med bærekraft gir økte kostnader i hele vår produksjon, mens mulighetene til å hente dette inn gjennom økt inntjening er svært begrenset. Det er derfor behov for stimulerende tiltak som støtter opp om arbeidet med bærekraft. Dette gjelder nå særlig satsingen på mer og bedre grovfôr i norsk melkeproduksjon, men også andre rammevilkår for industrien og den enkelte melkebonden.

Økologisk produksjon

Det tar lang tid å legge om drift til økologisk produksjon. Det er betydelig usikkerhet knyttet til hvordan markedet for økologisk melk vil utvikle seg framover. TINE betaler en vesentlig merpris for økologisk melk. Det er viktig med stimulans av økologisk produksjon også gjennom jordbruksforhandlingene. Og denne stimulansen bør helst gå direkte til

melkeprodusentene. utfordringene i økologisk melkeproduksjon bør løses med tiltak som treffer de særegne utfordringene i økologisk melkeproduksjon.

Melkegeita må prioriteres

Det var i 2021 257 foretak som leverte geitemelk til TINE. Melkegeita er en viktig del av norsk landbruk, men få og spredte produsenter gir utfordringer for både fagmiljøet og foredlingen. Melkegeita er godt egnet til å nyttegjøre seg utmarksbeite, og har en spesiell rolle i landskapsforvaltningen. I likhet med resten av norsk landbruk har melkegeitholdet store utfordringer. Det er derfor viktig å også bruke virkemidler som treffer melkegeitholdet.

Melkegeitprodusentene, myndighetene og TINE har i fellesskap gjort en stor innsats for å løfte kvaliteten på geitemelk og standarden i geiteholdet vesentlig. Produsentene har bidratt med stor arbeidsinnsats knyttet til sanering av sykdommer og fornying av avlsmateriell.

Myndighetene har bidratt gjennom støtteordninger for å sikre økonomien i saneringsfasen. TINE har bidratt med forsterkede kvalitetstillegg. Det er et klart mål at helsetilstanden i geiteholdet opprettholdes, og TINE ber om at det etableres et overvåkningsprogram for geitebesetninger.

TINE arbeider for å øke anvendelsen av norsk geitemelk, men vi har fortsatt noe større produksjon enn det er kommersiell anvendelse for. TINE mener den samfunnsøkonomiske mest effektive måten å tilpasse samlet kvote på, er å holde tilbake kvote fra bruk som avviker sin produksjon, slik at reduksjon for gjenværende produsenter blir minst mulig.

Fra et ressursmessig syn, vil det være ønskelig å få flere kjeslakt inn i matvarekjeden. I dag gjør mindre enn halvparten av bukkekjeene dette. Derfor bør tilskuddet på kjeslakt >5 kg økes.

For å sikre melkegeitholdet ber TINE om styrket beitetilskudd og setertilskudd for melkegeit. Det er vesentlige praktiske forskjeller mellom å beite med rene kjøttproduserende dyr og å beite med dyr i laktasjon. TINE vil derfor oppfordre avtalepartene til å vurdere å innføre en egen post for beitetilskudd til melkegeit.

Videre bør det, for å møte det akutte behovet, gis økt driftstilskudd og grunntilskudd. Dette vil være målrettede tiltak for å sikre økonomien i melkegeitholdet.

